



רבינו יוסף קארו

רבינו יוסף קארו זיע"א בעל מחבר ספר "שולחן ערוך" נפטר בעיר חיפה בשנת ה'ת"ק (שנת ה'ת"ק לפ"ק) (שם אביו ר' אפרים ז"ל)

כל השנה - הלכות - בכל יום - מובטח לו שהוא בן "עולם הבא"!

"משה" שואל מחבירו "יעקב": אתה רוצה להיות "בן עולם הבא"?

אורח חיים היומי

לימוד שולחן ערוך אורח חיים לכל השנה - עמוד אחד ליום

ד סיון



רבינו משה אלשיך

רבינו משה אלשיך זיע"א בעל מחבר ספר "דמ"א" נפטר בעיר קראיתא ז'י"ו (שנת ה'ת"ק לפ"ק) (שם אביו ר' ישראל ז"ל)

קודם הלימוד יאמר: הִנְנִי רוֹצֵה לְלַמֹּד. בְּדִי שְׂבִיבָאֵנִי הַתְּלַמֵּד לְיָדֵי מַעֲשֵׂה. וְלִיָּדֵי מְדוּת וְשָׂרָת. וְלִיָּדֵי יָדִיעַת הַתּוֹרָה. נִדְבַרְנִי עוֹשֶׂה לְשֵׁם יְחִיד קוֹדֵשׁא בְּרִיךְ הוּא וְשְׂכִינְתָּיה בְּשֵׁם יְהוָה וּבְשֵׁם אֲדֹנָי מִתְנַתְּדִים יֵאֱהָדוּנָה"י עַל יָדֵי הַנְּעִלָם בְּדַחֲלֵהוּ וּבְחִימוֹ בְּיַחְדָּא שְׁלִים בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל.

משם אסור בפסח דחיישינן שמא נשאר בו פירורין ונותנין טעם בפסח (צ"מ יוסף ג'ס טשזנת הרש"א):

ה. בשר יבש וגבינה ודגים שנמלחו קודם הפסח ולא נזהרו בהם מותר לאכלם בפסח מיהו דגים מלוחים השרוים במים בפסח בכלי המץ יש להחמיר ליוזרה מהן מפני שהם בולעים בפסח מפליטת הכלים וחמץ בפסח במשהו. הגה: ויש חולקין ומחמירין ובמדינות אלו המנהג להחמיר לכתחלה שלא לאכול גבינות ודגים ובשר יבש אבל אם הדיחו הבשר ג' פעמים קודם פסח נוהגין לאכלו ובכרכשות אין מועיל הדחה לפיכך אין להשרות הטבחות היבשות (מהר"י נ"ן) ובדיעבד אין להחמיר באלו אבל בשומן מהותך בכלי חמץ אסור מדינא אם לא היו נזהרין בשעת עשייתו מחמץ ושלא התיכו אותו בכלי חמץ שהם בני יומן (מרדכי ר"ש פרק כל שעה וסמ"ג והגהות מיימוני פרק א'). וכן כל דבר שמבשלים בכלי חמץ כגון יין מבושל או מרקחת וכדומה אסור בפסח אבל ביום טוב האחרון יש להקל בו (פסקי מהר"א סימן קע"ז) והוא הדין אם נתערב משהו מדברים אלו תוך המאכל שאין להחמיר לאסור התערובת כן נראה לי. יש מחמירין להסתפק מחומץ יין שמסתפקין ממנו כל השנה דחיישינן שמא נתנו בו מן הנשאר מן הסעודה ולפעמים יש בו פירורי לחם (מהר"ל). ובמקומות אלו שאין חומץ יין מצוי לא ראיתי מחמירין בזה. עוד יש מחמירין לכתחילה שלא למלאות מן יין וחומץ יין תוך לי' לפסח בכלי חמץ ואם מלאוהו תוך שלשים נוהגין שלא לשתותו בפסח (משנות מהר"י נ"ן) והמיקל לא הפסיד כל שכן במקום שאין יין וחומץ מצוי כן נראה לי. חבית יין שדבקו נסריו בבצק אם הוא תוך שני חדשים קודם פסח עדיין רך הוא ונותן טעם בפסח ואסור לשתותו ואם נתנהו קודם לכן כבר נתייבש ואינו נותן טעם בפסח ושרי (מרדכי ר"ש פרק כל שעה וסמ"ג והגהות מיימוני פרק א'). מיהו אם יש כזית בצק במקום אחד חייב לבערו אף על פי שעשוי לחזק (פסקי מהר"א סימן קמ"ט) כדלעיל סימן תמ"ב סעיף ז'.

1. מלח ששמו במדוכה מותר למלוה בו בשר בפסח (משום דאינו מפליט בצונן):

סימן תמז – דיני תערובת חמץ בתוך הפסח. ובו י"ב סעיפים

א. חמץ בפסח אסור תערובתו בין במינו בין שלא במינו במשהו אפילו בהנאה. הגה: וצריך לשרוף הכל ולא סגי בפדיון דמי החמץ ולמכור השאר (מרדכי פרק קמ"א דפסקים ופסקי מהר"א סימן קס"ד ומשנות מהר"י נ"ן). מיהו כלים שנתבשל בהם מותרים לאחר הפסח ואין צריכין שבירה או הגעלה (דנני עלמנו ומוספות פרק כל שעה). ודין תערובתו כדין שאר תערובות אלא שמה שאוסר בשאר תערובות פחוס מס' אסור בחמץ במשהו אבל אם בשאר תערובות לא היה צריך ששים אלא קליפה או נטילת מקום אף בחמץ כן שחם בחם בלא רוטב די בקליפה כשאר איסורים וכן אם נגע ככר חמץ בככר מצה ושניהם חמין ואין שם דבר המפעפען לא אסר אלא מקום מגעו בלבד לפי שאינו מבליע יותר. הגה: ובדין ריחא מלתא לענין תבשיל שיש בו חמץ עם שאר תבשילין יש מקילין במקום דהיה מותר בשאר איסורים (מרדכי פרק כל שעה) ויש מחמירין דמשהו מיהא איכא (הגהות סמ"ק ומוספות דע"ז). ודוקא במקום ששייך בו ריחא אלא דבשאר אסורים לאו מילתא היא כמו שיתבאר ביורה דעה סימן ק"ח בסייעתא דשמיא:

ב. חמץ שנתערב משש שעות (ולמעלה) עד הלילה אינו אסור במשהו אלא דינו כשאר איסורין (ונותן טעם לפגם נמי שרי) (דנני עלמנו אלינא דכולי עלמא):

ג. חטה שנמצאת בערב פסח בתרנגולת מבושלת מותר לבטלה בס' אבל אם חממו התרנגולת בפסח בעוד שהחטה בתוכה חוזרת ליתן טעם בתוכה בפסח והוי במשהו. הגה: ומיהו בחימום כלי שני אין לחוש (הגהות מיימוני פרק א'). ויש מחמירין בכלי שני בפסח וטוב להחמיר אם היד סולדת בו דבלאו הכי לא מקרי כלי שני:

ד. אם נתערב החמץ קודם הפסח ונתבטל בס' אינו חוזר וניעור בפסח לאסור במשהו ויש חולקים. הגה: ונוהגין כסברא הראשונה בכל תערובת שהוא לא בלח (מחומם דטען סימן ק"ד). ומיהו בדבר יבש שנתערב או שיש לחוש לתערובת כגון פת שנפל ליין אף על פי שנטלו

סִדְרָנוּ אֶת סֵדֶר הַשְּׁוֹלְחָן עֲרוּף אֹרְחַי חַיִּים לְשָׁנָה – עֲמוּד אֶחָד לְיוֹם. וּבִסְדֵר הַזֶּה יִבְמֹר כָּל אֹרְחַי חַיִּים שָׁנָה בְּשָׁנָה. וּבְזֶה יִתְמַלֵּא דִי מַחְסוּרוֹ אֲשֶׁר יִחַסֵּר לוֹ דְבַר יוֹם בְּיוֹמוֹ. וְיִזְכָּה לְהִיּוֹת "בֶּן עוֹלָם הַבָּא". גָּא לְפָרְסֵם לְכָל הַיְדִידִים וּבְפִתֵי בְּנֵי־סִיּוֹת וּבְבִתֵי מְדִרְשׁוֹת לְזָבוֹת אֶת הַרְבִּים לְעִלּוּי נְשָׁמוֹת הַקְּרוֹבִים. וְזֶה יִהְיֶה זְכוּת הַיּוֹתֵר גָּדוֹל. וְכָל הַמְזַבְּחָה אֶת הַרְבִּים זֻכָּה לְבָנִים צְדִיקִים.